

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2025

Haapajärven kaupunki
Tarkastuslautakunta

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan katsaus	2
1. Tarkastuslautakunta	7
1.1 Tarkastuslautakunnan toiminta	8
2. Talous	9
2.1. Toimintakertomus	9
2.2 Kunnan taloudellinen asema ja sen kehittyminen	10
2.3 Tuloslaskelma	11
2.4 Rahoitusosa	11
2.5 Asukasmäärä v. 2016-2025	12
3. Hallintopalvelut	14
3.1 Henkilöstötilinpäätös	15
3.2 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	16
4. Sivistyspalvelut	19
5. Tekniset palvelut	19
6. Ympäristöpalvelut	20
7. Investoinnit	20
8. Konsernitarkastelu	21

TARKASTUSLAUTAKUNTA

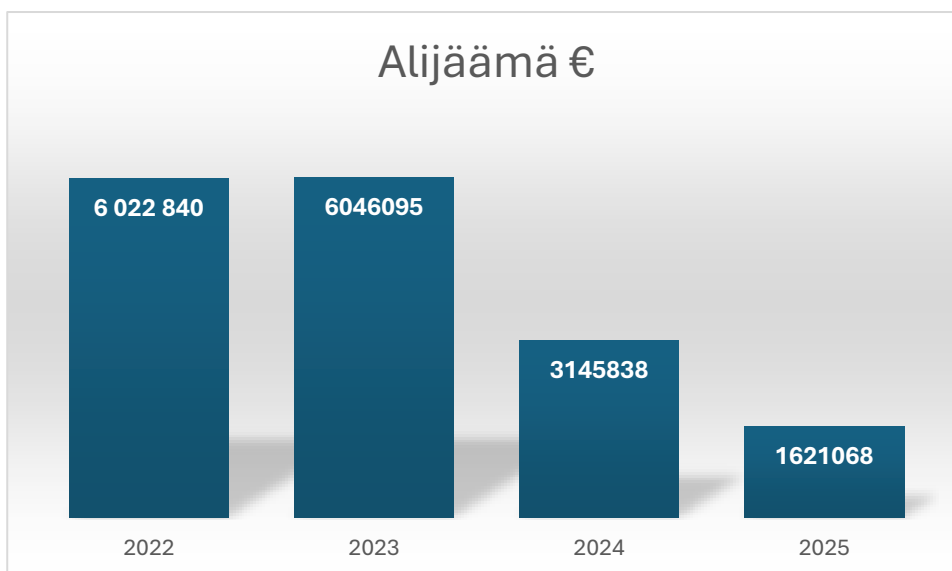
Haapajärven kaupunginvaltuustolle

Puheenjohtajan katsaus

Haapajärven kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025

Arviointiohjelma

Haapajärven kaupunki on valtiovarainministeriön arviointimenettelyssä, jossa kaupungin tulee saada katettua aiemmin kertyneet 6 022 840,08 €:n alijäämät. Jos ko. alijäämää ei saataisi katettua, on edessä kuntajakoselvitys eli käytännössä kuntaliitos. Vuoden 2025 tilinpäätöksessä kumulatiivista alijäämää jäi 1 621 067,73 €.

Taulukko 1: Alijäämät vuosina 2022–2025

Alijäämä määritettäessä huomioidaan kuitenkin taseessa olevat investointivaraukset, poistoerot sekä muut omat rahastot (ei kuitenkaan arvonnkhotusrahaat). Näitä varoja taseessa oli yhteensä 1 622 935,94 euroa.

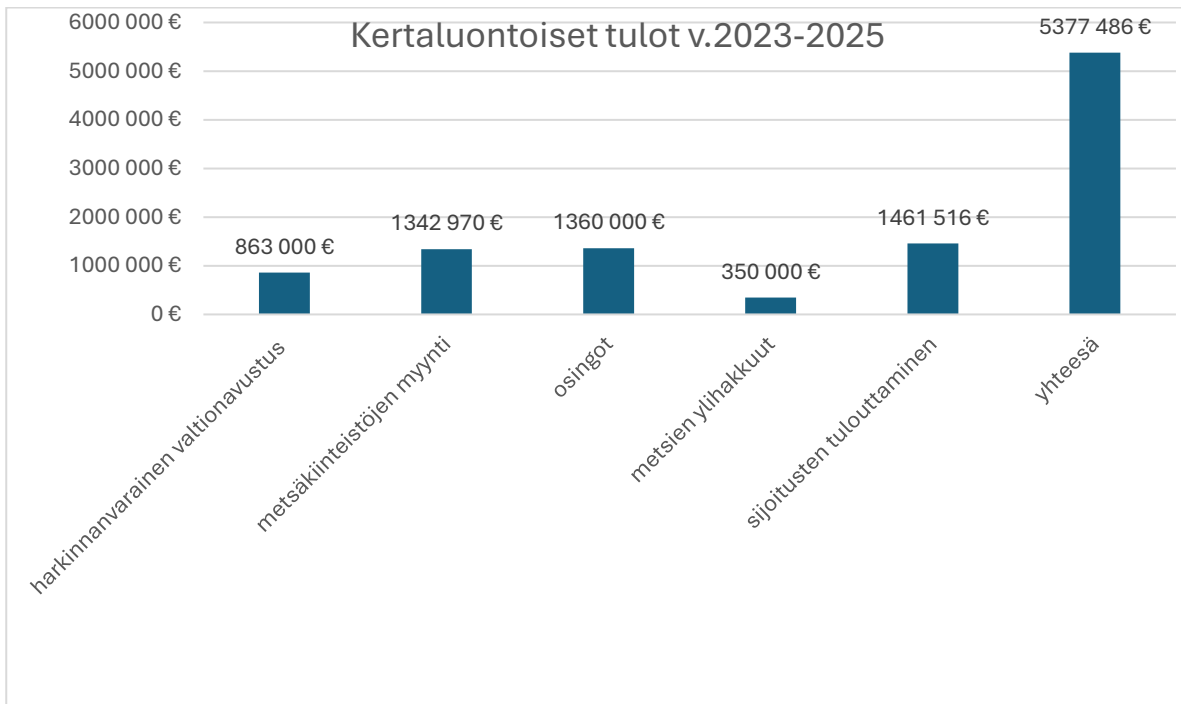
Näin ollen Haapajärven kaupunki on kyennyt juuri ja juuri täyttämään arviointiohjelman vaatiman alijäämän kattamisvelvoitteen, koska taseessa olevat varat ovat 1 868,21 € suuremmat, kuin mitä v. 2025 tilinpäätöksen kumulatiivinen alijäämä on. ***Voidaan siis todeta, että vuodelle 2026 ei jää arviointimenettelyn mukaista alijäämää.***

Alijäämän kattamisvelvoite oli erittäin haastava, joskin välttämätön tehtävä Haapajärven säilyttämiseksi itsenäisenä kaupunkina. Arviointiohjelman kaksi ensimmäistä vuotta eivät alijäämiä pienentäneet, mutta onneksi kaksi viimeistä vuotta käänisivät talouskurssin paremmaksi. Arviointimenettelyn toimenpiteet toteutettiin ja tehdyt toimenpiteet on raportoitu säästövaikutuksineen yksityiskohtaisesti tilinpäätös- ja toimintakertomuksissa.

Arviointiohjelman toimenpiteet toteutuivat pääosiltaan suunnitellusti. Merkittävin yksittäinen toimenpide Aholansuunnan tuulivoimapuisto ja siitä kertyvä 1 200 000 € vuotuinen kiinteistöverotulon lisäys jäi toteutumatta.

Arviointiohjelmaa seurattiin tarkasti ja vuosien varrella tehtiin myös täydentäviä toimenpiteitä, jotta alijäämän kattamisvelvoite toteutuisi.

Alijäämän kattamisesta suurin tulolähde olivat kertaluonteiset tulot, joita kertyi n. 5,3 milj.€.

Taulukko 2: Kertaluontoiset tulot vuosina 2023–2025

Kaupungin taloudessa tehtiin myös mittavia muita säästötoimenpiteitä, kuten henkilökunnan lomautukset, koulujen lakkauttamisia, tuntikehysten supistamista ym. Näitten toimenpiteitten säästöt ovat osin ”sulaneet” taloudessa tapahtuneisiin yllättäviin käännteisiin kuten esimerkiksi v. 2025 verotulojen pieneneminen

(n.1,7 milj.€), kotikuntakiista I. ns. Kauhavan tapaus (n. 1 milj. €:n), nousseisiin työttömyydenhoitokuluihin

(n. 350 000 €) tai Selänteen ”hännät” n. 133 000 €.

Arviointiohjelman aikana kävi selvästi ilmi se, että kuluja pienentävät suhteellisen rajutkin säästötoimet vaikuttavat hitaasti taloustulokseen samalla kun vuosien varrella tulleet ennakoinnattomat menonlisäykset tai verotulojen vähennykset laimentavat lasketun taloushyödyn.

Alijäämä velvoite saatiin kuitenkin katettua. Kaupungille ei saa kertyä uutta katettavaa alijäämää tulevaisuudessa. Tehtävä on haastava, mutta ei ylivoimainen.

Huomioita taloudesta

Haapajärven kaupungin talousarvio vuodelle 2025 oli laadittu 17 168 € ylijäämäiseksi. Vuoden 2025 tilinpäätös oli 1 524 770 € ylijäämäinen. Vuoden tulosta voidaan pitää erittäin hyvänä ja arviointiohjelman alijäämä saatiin kuin saatiinkin katettua ”rimaa hipoen”. Vuoden 2025 verotulokertymä 21 534 718 € ja ne vähenivät 7,6 % (1 764 906 €) v. 2024 verrattuna.

	v.2025	v.2024	muutos
kunnallisvero	11 442 776 €	12 124 917 €	-5,6 %
kiinteistövero	3 752 642 €	3 766 000 €	-0,4 %
yhteisvero	1 518 492 €	1 956 000 €	-22,4 %
valtionosuudet	4 820 808 €	5 452 707 €	-11,6 %
yhteensä	21 534 718 €	23 299 624 €	-7,6 %

Taulukko 3: Verotulojen kehitys vuosina 2024–2025

Tarkastuslautakunta toteaa huolestuneena, että ilman kertaluonteisia Haapajärven Lämpö Oy:n osinkoa (1 060 000 €) ja metsäkiinteistöjen myyntiä (842 292 €) tulos olisi ollut 377 522 € tappiollinen. Tarkastuslautakunta kehottaa edelleen etsimään merkittäviä säästöjä käyttötaloudesta, jotta uutta alijäämää ei kertyisi taseeseen.

Kiinnitettävä huomiota:

Sisäisen valvonnan raportoinnissa on ollut puutteita.

Talousarvion noudattaminen: Rahoitusosassa pitkäaikaisten lainojen lisäyksissä on olemainen poikkeama talousarvioon. Pitkäaikaisia lainoja on nostettu 4,6 milj.€ enemmän, kuin mitä talousarviolla oli. Valtuuston hyväksymää talousarviota tulee noudattaa tai valtuustolta tulee hakea talousarviomuutokset ennen tilikauden päättymistä.

Kaupungin organisaation sisäisen tiedonkulku. Sähköisen kalenterin käytössä on edelleen puutteita. On tärkeää, että kalenteritiedot ovat selkeästi merkittyinä, josta selviää esim. etätyöpäivät ja läsnäolopäivät ja miten ja milloin kukin henkilö on tavoitettavissa.

Aloitteet tulisi käsitellä jämäkästi kohtuullisen nopeasti. Jotkut aloitteet ovat jääneet ”uinumaan pöytälaatikkoon”

Huomioita taloudesta:

Kelan työmarkkinatukimaksuja jouduttiin maksamaan 653 674 €, missä oli nousua edelliseen vuoteen 308 334 € (189 %). Kaupungin omat työllisyystoimet ovat olleet tehottomia sakkomaksujen nousun hillitsemiseksi, koska lainsäädäntö on muuttunut. Tarkastuslautakunta kehottaa ryhtymään toimenpiteisiin, jotta tähän vaikeaan ongelmaan löydettäisiin kustannustehokkaampia toimintamalleja.

Muut huomiot:

Vuoden 2025 aikana tapahtui merkittäviä kehitysaskeleita kaupungissamme. Uusi K.J.Ståhlbergin koulu aloitti toimintansa. Yrityspalvelujen tuottajaksi vaihtui Nihak. Uusi Biotuotekenttä valmistui Hallan alueelle. Pysäysperän alueen kehittäminen, maanhankinta ja kaavoitus lähtivät kehittymään myönteiseen suuntaan. Pysäysperälle aloitettiin akkusähkövaraston rakennustyöt. Useampi tuulivoimakaavoitus on etenemässä ja Hallan teollisuusaluetta on markkinoitu eri toimijoille. Kopsan alueella jatkuu edelleen malminetsintä ja kaivospiiritoimitus on vireillä. Datakeskushanketta on valmisteltu Pysäysperälle. Lisäksi viimepäivien uutisissa on uumoiltu lisäinvestointeja Haapajärven asevarikolle. Mikäli osakin yllä mainituista hankkeista johtaisi investointipäätökseen, toisivat ne voimakkaan kasvu-
buustin Haapajärvelle.

Erityisesti tarkastuslautakunta pitää myönteisenä ja tärkeänä sitä, että Haapajärveä on markkinoitu ja tuotu esille eri yritystapahtumissa. Pysäysperän sähköliittymämahdollisuudet ovat tulleet eri toimijoiden tietoon ja on saatu yhteyksiä mm. mahdollisiin datakeskusrakentajiin. Vaikka taloushuolet ovat olleet keskeinen asia päätöksen teossa vuoden aikana, on samalla lähdetty kehittämään kaupunkiamme rohkein askelin.

Unto Kananen
puheenjohtaja

1 Tarkastuslautakunta

Kaupungin oman ulkoisen valvonnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Jos kaupungin taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava myös talouden tasapainottamisen toteutumista.

Tarkastuslautakunnan arviointitehtävä on osa kunnan ulkoista tarkastusta, jonka toisen osan muodostaa tilintarkastajan suorittama tilintarkastus.

Valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto.

Vuonna 2025 tarkastuslautakunnan toimintaan tuli muutos, kun kunnallisvaalien myötä uusi tarkastuslautakunta aloitti toimikautensa 16.6.2025.

Tarkastuslautakunnan (vuosina 2021–2025) kokoonpanoon ovat kuuluneet puheenjohtaja Unto Kananen, varapuheenjohtaja Kauko Nybacka sekä jäseninä Marja Kantola, Hiikka Soranta, Iiris Tilvis ja Manne Niskanen. Lautakunnan valmistelijana ja teknisenä

sihteerinä kirjanpitosihteerinä Aija Perkkiö.

Uusi tarkastuslautakunta aloitti toimintansa 16.6.2025. Tarkastuslautakuntaan kuuluvat puheenjohtaja Unto Kananen, varapuheenjohtaja Harri Härkönen sekä jäseninä Hilikka Soranta, Kaarina Torkkola, Iiris Tilvis ja Marko Niskanen. Lautakunnan valmistelijana ja teknisenä sihteerinä kirjanpitosihteerinä Aija Perkkiö.

Hallinnon ja talouden tilintarkastajana on toiminut BDO Audiator Oy. Päävastuullinen tilintarkastaja on JHT, KHT Tiina Mikkonen-Brännkärr. Tilintarkastaja on antanut raportteja suorittamistaan tarkastuksista tarkastuslautakunnalle ja sekä kuntalain 125 §:n mukaisen tilintarkastuskertomuksen.

Lisäksi tilintarkastajan kirjalliset salaiset raportit (JulKL 24 1.mom.15 kohta) on toimitettu tiedoksi kaupunginjohtajalle ja talous- ja hallintojohtajalle.

1.1 Tarkastuslautakunnan toiminta

Lautakunta on kokoontunut vuoteen 2025 kohdistuvaa arviointia varten 13 kertaa. Työnsä lautakunta on toteuttanut etukäteen laaditun työohjelman mukaisesti.

Arviointikertomus luovutettiin kaupungille 18.6.2025.

Lautakunta on kuulemisissa huomionut painopistealueet.

Tarkastuslautakunta on kuullut toimintavuoden aikana seuraavia henkilöitä:

- Kaupunginjohtaja Jonna Tamminen, 15.1.2025, 8.5.2025
- Kirjastotoimenjohtaja Kirsi Nahkanen, 15.1.2025
- Kirjastonhoitaja Tuija Kartimo, 15.1.2025
- Kulttuurituottaja Soili Pentikäinen, 15.1.2025
- Liikuntakoordinaattori Niilo Piipponiemi, 12.2.2025
- Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot Oy toimitusjohtaja Taina Ruhala, 12.2.2025
- Haapajärven Vesi Oy toimitusjohtaja Mikko Vainio, 12.2.2025
- Haapajärven Yrityspalvelut Oy toimitusjohtaja Hannu Vuorela, 12.2.2025
- Haapajärven Lämpö Oy toimitusjohtaja Janne Alpua, 12.2.2025
- vs. Talous- ja hallintojohtaja Tiina Isotalus, 13.3.2025, 14.5.2025, 11.12.2025
- Sivistysjohtaja/lukion rehtori Merja Eilola, 16.4.2025

- Tekninen johtaja Jouni Laajala, 8.5.2025, 14.5.2025
- Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori Tiina Pietikäinen-Liuska, 8.5.2025
- Kirjastonjohtaja Leena Teirioja, 11.12.2025

Lisäksi tarkastuslautakunta on tutustunut Haapajärven hallintopalveluihin sekä vierailut Haapajärven kirjastolla vuoden 2025 aikana.

Lautakunta on tutustunut laaja-alaisesti kaupungin toimielinten toimintaan viranhaltijoiden esittelyjen, toimintaa ja taloutta koskevien raporttien ja toimielinten pöytäkirjojen avulla. Arviointi perustuu tarkastuslautakunnan saamiin tietoihin, kansalaispalautteeseen ja toimintakertomustietoihin.

Tarkastuslautakunta on valvonut sidonnaisuuksien Kuntalain 210 §/2015 mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava julkisesti sidonnaisuuksistaan. Säännöstä on sovellettu 1.6.2017 alkaen. Kuntalain 84 §:n mukaan sidonnaisuusilmoitukset tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Tarkastuslautakunta saattoi ilmoitukset valtuustolle tiedoksi (kuntalaki 121 §). Sidonnaisuusilmoitukset julkaistiin julkisessa tietoverkossa osoitteessa www.haapajarvi.fi.

Arviointikertomuksen laadintaprosessissa korostuu lautakunnan jäsenten rooli käsiteltävien asioiden ja niistä esitettävien arviointien osalta. Tällä on haluttu korostaa sitä, että vain lautakunnan jäsenet allekirjoittavat kertomuksen. Viranhaltijan vastuulla on lähinnä tarkastuslautakunnalle toimitettavien riittävien tietojen hankinta, joiden pohjalta lautakunta voi laatia arvionsa.

2 Talous

2.1 Toimintakertomus

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

2.2 Kunnan taloudellinen asema ja sen kehittyminen

Haapajärven kaupungin tilinpäätös vuodelta 2025 on ylijäämäinen 1 524 770 €. Viime vuonna 2024 tilinpäätös 2 900 257 ylijäämäinen.

Tulokseen vaikutti olennaisesti kaksi kertaluonteista tuloerää

- Haapajärven Lämpö Oy:n osinkoa 1 060 000 €
- metsäkiinteistöjen myyntivoitto 842 292 €

Ilman noita kertaluonteisia tuloeria tilinpäätös olisi ollut 377 522 € tappiollinen

Haapajärven kaupungin lainakanta 31.12.2025 oli 55 184 423 €. Viime vuonna vastaava summa 54 801 000 €. Lainakanta kasvanut edellisvuodesta 383 203 €.

Lainaa asukasta kohti oli vuoden 2025 lopussa 8 565 € (vuoden 2024 lopussa 8 443 €).

Sijoitussalkun kirjanpitoarvo vuoden 2025 lopussa oli 11 522 248 €. Vuonna 2024 kyseinen summa oli 11 125 489 €. Rahoitusarvopapereissa ei ollut huomioitu arvonalentumisia

täysimääräisesti, minkä vuoksi rahoituskulut ovat 105150,80 € liian pienet. Kokonaisuutena rahoitusomaisuusarvopareiden markkina-arvo kuitenkin ylittää niiden kirjanpitoarvon.

Taseeseen jäi alijäämää 1 621 068 €

Taulukko 4: Alijäämä vuosina 2022-2025

2.3 Tuloslaskelma

Verotulojen kertymä v. 2025 oli 16 713 910 € (edellisenä vuonna 17 792 539 €), joten verotulokertymä pieneni edelliseen vuoteen verrattuna 1 764 906 €.

	v.2025	v.2024	muutos
kunnallisvero	11 442 776 €	12 124 917 €	-5,6 %
kiinteistövero	3 752 642 €	3 766 000 €	-0,4 %
yhteisvero	1 518 492 €	1 956 000 €	-22,4 %
valtionosuudet	4 820 808 €	5 452 707 €	-11,6 %
yhteensä	21 534 718 €	23 299 624 €	-7,6 %

Taulukko 5: Verotulojen kehitys vuosina 2024–2025

Vuonna 2025 toimintakate oli -17 656 670 € (edellisenä vuonna -18 716 489 €).

Vuosikate vuonna 2025 oli 3 929 000 €, edellisenä vuonna vuosikate oli 5 268 000 €. Poistot ja arvonalentumiset vuonna 2025 yhteensä 2 490 000 €, edellisenä vuonna 2 453 000 €.

Terveen kunnallistalouden merkinä on, että vuosikate on vähintään poistojen suuruinen. Näin ollen vuosikate riittää poistoihin.

2.4 Rahoitusosa

Vuoden 2025 nettoinvestoinnit olivat 4 444 000 € ja lainakanta kasvoi 328 202 €

Vuoden 2024 nettoinvestoinnit olivat 8 889 869 € ja lainakanta pieneni 2 013 000 €

Vuoden 2023 nettoinvestoinnit olivat 10 934 775 € ja lainakanta kasvoi 8 398 821 €

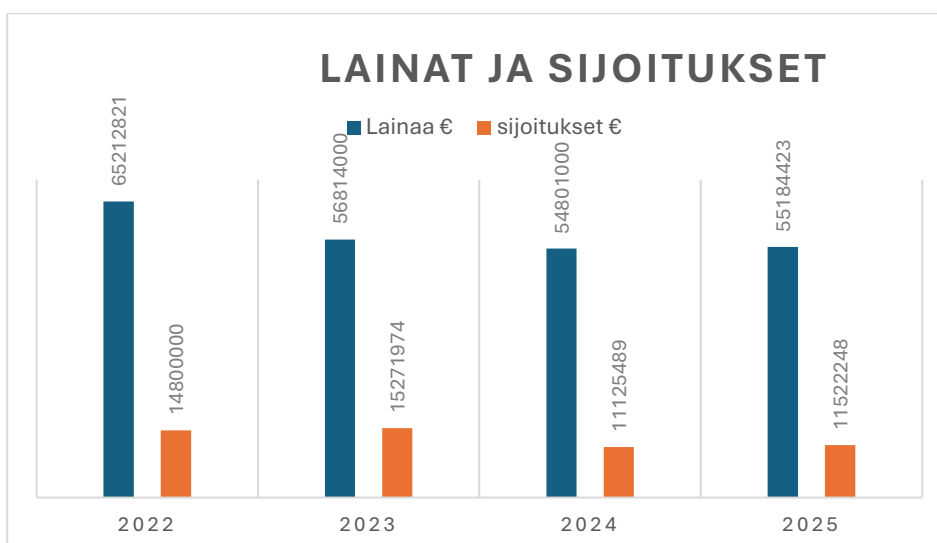
Vuoden 2022 nettoinvestoinnit olivat 6 252 153 € ja lainakanta kasvoi 1 363 756 €

Vuoden 2021 nettoinvestoinnit olivat 2 376 696 € ja lainakanta pieneni 299 545 €

Vuoden 2020 nettoinvestoinnit olivat 2 424 609 € ja lainakanta kasvoi 2 794 926 €

Vuoden 2019 nettoinvestoinnit olivat 3 363 928 € ja lainakanta kasvoi 4 964 712 €

Vuoden 2018 nettoinvestoinnit olivat 1 298 255 € ja lainakanta pieneni 270 588 €

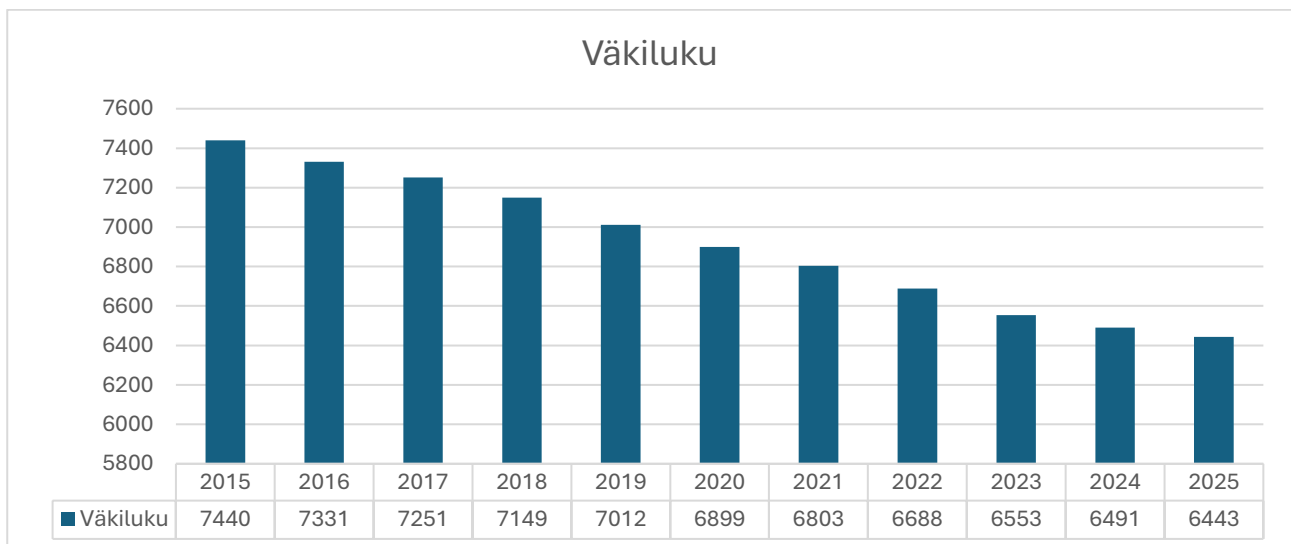

Taulukko 6: Lainat ja sijoituksen vuosina 2022-2025

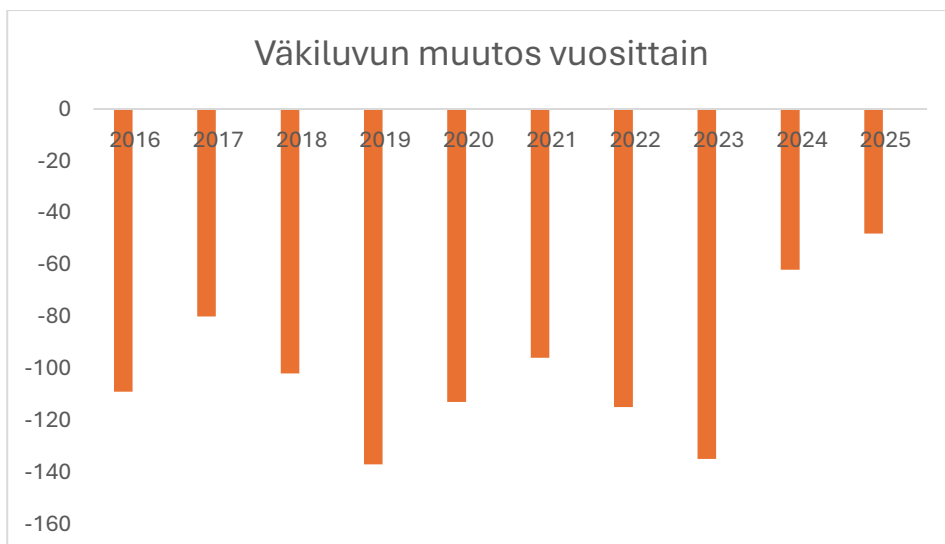
Lainojen korkokulut olivat 1 380 000 € (1 313 000 € vuonna 2024). Haapajärven kaupunki on varautunut korkomuutoksiin lainojen korkosuojauksella.

2.5 Asukasmäärä v. 2016-2025

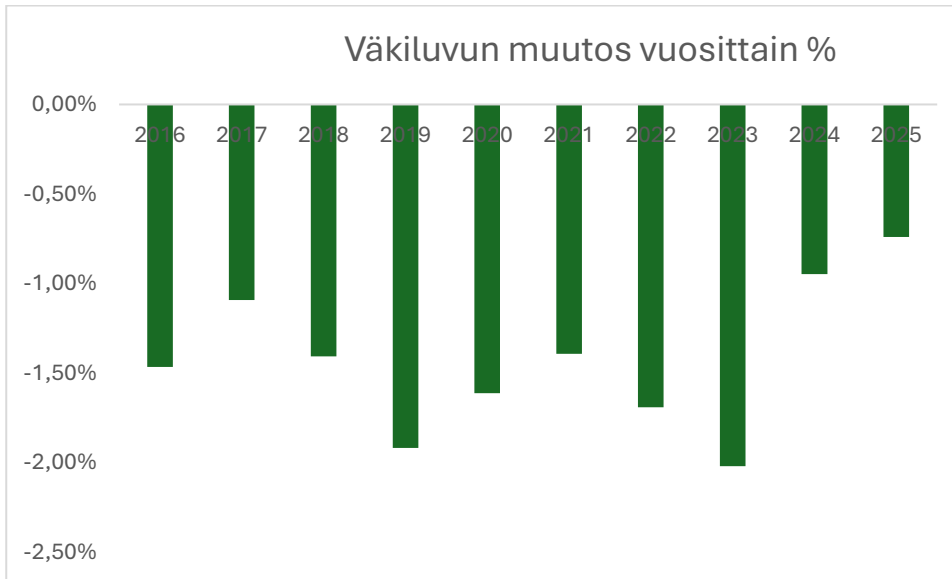
Vuonna 2025 asukasmäärä väheni 48 hengellä (vuonna 2024 väheni 62 henkilöllä).

Taulukko 7: Haapajärven asukasmäärän kehitys vuosina 2015–2025.

Taulukko 8: Väkiluvun muutos vuosittain 2016–2025

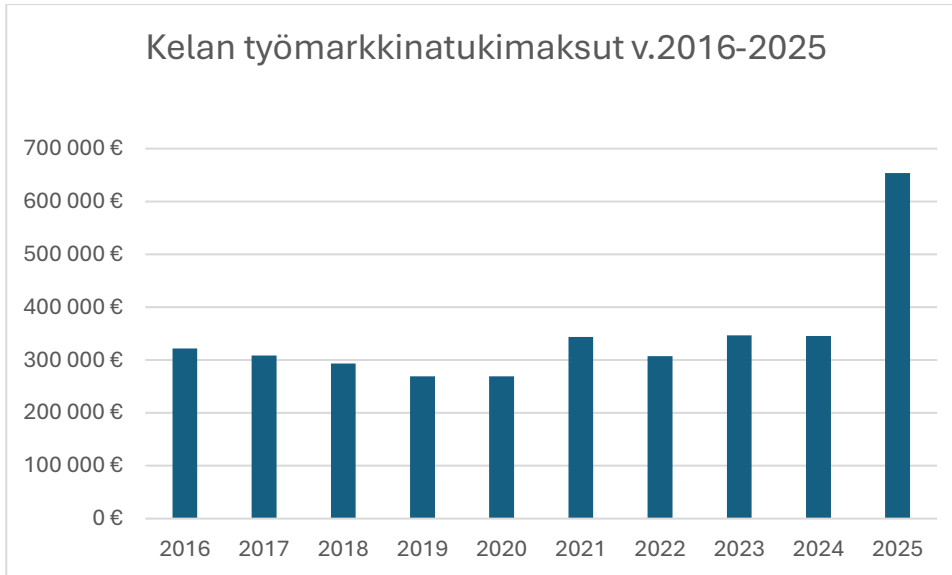

Taulukko 9: Väkiluvun muutos vuosittain % 2016–2025

Tarkastuslautakunta pitää väestön vähenemistä erittäin vakavana uhkana Haapajärven tulevaisuuden kehitykselle.

Kymmenvuotistarkastelujakson aikana kahtena viimevuonna väestön väheneminen on ollut onneksi selvästi pienempää kuin aiemmin. Onko tämä merkki siitä, että kaupunkimme elinkeinotoiminta, työllisyys ja yleinen elinvoima ovat paranemassa?

3. Hallintopalvelut

Taulukko 10: Kelan työmarkkinatukimaksut v. 2016–2025

Ns. sakkomaksujen nousu oli järkyttävän iso. Valtaosa sakkomaksuista kertyy pitkäaikais-työttömyydestä. Kaupungilla ei pysty juurikaan vaikuttamaan siihen, että sakkomaksut pienenisivät nykyisen lainsäädännön aikana. Yhdestä pitkäaikaistyöttömästä kertyvä vuotuisen sakkomaksu on n. 5 000 €. Työttömyyden hoitoon kaupunki tarvitsee avukseen yksityisen sektorin.

3.1 Henkilöstötilinpäätös

Kaupungin henkilöstön määrä oli 31.12.2025 yhteensä 319. Vakinaista henkilöstöä 180, joista naisia 147 ja miehiä 34. Koko kaupungin henkilöstöstä toimi määräaikaisena 139. Taulukossa 2 on esitetty henkilöstön määrä 31.12.2025 sekä vertailut edellisiin vuosiin.

	2025	2024	2023	2022
HALLINTO				
Vakinaiset	9	10	12	6
Sijaiset ja määräaikaiset	8	2	5	0
Työllistetyt	-	6	6	8
Yhteensä	17	18	23	14
SIVISTYSTOIMI				
Vakinaiset	140	144	155	163
Sijaiset ja määräaikaiset	120	103	138	151
Työllistetyt	-	0	0	0
Yhteensä	260	247	293	314
TEKNINEN TOIMI				
Vakinaiset	16	15	17	65
Sijaiset ja määräaikaiset	6	5	2	24
Työllistetyt	-	0	0	2
Yhteensä	22	20	19	91
YMPÄRISTÖPALVELUT				
Vakinaiset	15	16	14	
Sijaiset ja määräaikaiset	5	3	4	
Työllistetyt	-	0		
Yhteensä	20	19	18	
Kaikki Yhteensä	319	304	353	419
HTV yhteensä	269,23	277,02	315,97	366,59

Taulukko 11: Henkilöstön kokonaismäärä v. 2022–2025

Vuonna 2025 päättyi 9 virka-/työsuhdetta.

Koko henkilöstön sairauspoissaolot olivat vuonna 2025 oli 5 092 päivää. Vastaavasti viime vuonna sairauspoissaoloja oli 3 048 päivää.

Vakinaisen henkilöstön sairauspoissaolot vuonna 2025 oli 1 640 kalenterityöpäivää, vuonna 2024 1 642 kalenterityöpäivää.

Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä on 50 vuotta ja koko henkilöstön 49,0 vuotta.

Suurin henkilöstöryhmä on 51-60 - vuotiaat, joihin kuuluu 80 työntekijää eli 43,3 % vakinaisesta henkilöstöstä. Alle 51- vuotiaita on 42, 1 % vakinaisesta henkilökunnasta.

3.2 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan lakisääteistä toimintaa ja sen tavoitteena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä sekä vahvistaa osallisuutta. Vuoden 2023 alusta tuli voimaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa eli Hyte- kerroin. Haapajärven kaupungin Hyte-kerroin parani neljällä yksiköllä ollen 56 vuonna 2025, millä saatiin valtiosuutta 111 500 €. Vuoden 2024 hyte-kerroin oli 52, millä saatiin valtiosuutta 105 900 € ja vuoden 2023 Hyte-kerroin oli 59, millä saatiin valtiosuutta 110 700 €.

Kuntien Hyte kerroin määräytyy prosessi-indikaattorien = kunnan toiminta asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi (liikunta, kuntajohto, peruskoulut ja kulttuuri) ja tulosindikaattorien = kunnan väestön terveys ja hyvinvointi (ylipaino, koettu terveys, koulupudokkaat, työkyvyttömyyseläke, kaatumishoitojaksot ja toimeentulotuki) perusteella.

Tarkastuslautakunta toteaa, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on Hyte-kertoimen perusteella parantunut Haapajärven kaupungissa. Lautakunta kehottaa kiinnittämään edelleen erityistä huomiota Viisari-kyselyjen vastauksiin, jotta Hyte-kerroin määräytyisi oikein perustein. Tea viisarikyselyn perusteella Haapajärvellä olisi eniten parannettavaa liikunta-sektorin osalla, mikä herättää tarkastuslautakunnassa epäilystä kyselyn tulosten oikeellisuudesta.

Haapajärven kaupungilla on voimassa oleva hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021 - 2025. Hyvinvointisuunnitelman laadinnassa on otettu hyvin huomioon kaupunkistrategia.

Hyvinvointisuunnitelmasta on tehty selkeä, hyvä ja perinpohjainen raportti v. 2025, minkä valtuusto käsitteli kokouksessaan 18.5.2026 pykälässä 14.

Raportissa on esitetty selkeästi tavoitteet, toimenpiteet ja vastuutahot sekä resurssit. Kaupungilla on työ- ja hyvinvointikoordinaattori.

Tarkastuslautakunta nostaa erityisesti esille hyvinvointikertomuksesta seuraavat asiat:

- Haapajärven kaupungin hyvinvointityöryhmänä toimii poikkihallinnollinen työryhmä, joka toimii myös ehkäisevän päihdetyön työryhmänä. Hyvinvointityöryhmään kuuluu edustajat vanhus- ja vammaisneuvostosta, järjestöstä, seurakunnalta kaupunginhallituksesta, sivistyspalveluista, teknisistä palveluista, hallintopalveluista, ympäristöpalveluista ja tytäryhtiöstä. HYTE-työryhmä kokoontuu säännöllisesti ja toimii aktiivisesti hyvinvointikertomustyön koordinoijana. Haapajärvi on myös aktiivisesti mukana hyvinvointialueen organisoimassa alueellisessa ja maakunnallisessa HYTE yhteistyössä.
- Haapajärven kaupunki tukee kuntalaisten osallisuutta ja paikallisten järjestöjen toimintaa tarjoamalla tilat kokoontumisille ilman vuokraa.
- Osallisuutta ja saavutettavuutta edistetään kaupunkitiedotteella, joka jaetaan Maa-selän Extran välissä kaikkiin talouksiin. Tietoa jaetaan myös sosiaalisen median ja diginäyttöjen kautta.
- Asukasfoorumi torilla kerran vuodessa yhdessä valtuutettujen ja viranhaltijoiden kanssa. Asukasfoorumi järjestettiin torilla 21.8.2025.
- 2025: Digituki on ohjattu kirjaston kautta. Haapajärven kirjasto antaa digitukea verkkoasiointiin ja mobiililaitteiden käyttöön, opastaa kirjaston omien elektronisten aineistojen sekä netin peruskäytössä
- omatoimikirjastolla lisätty kirjaston aukioloaikaa

Haapajärvellä on käytössä Kaikukortti, joka mahdollistaa kulttuuri- ja liikuntapalveluiden käytön taloudellisesti vaikeassa asemassa oleville.

Tarkastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että HYTE-työn edistämiseksi ja kuntalaisten aktivoimiseksi tiedotukseen kannattaa kiinnittää erityistä huomiota. Vanhempi väestö turvautuu kuntatiedotteeseen, mutta somekanavat ovat myös tärkeä tiedostusväline. Tiedotus kaupungin ajankohtaisista asioista on lisääntynyt eri some alustoilla, mikä on erittäin hyvä

asia. Eri somekanavien lisäksi Maaselkä Extra -lehdessä julkaistava kaupungin kuukausi-tiedote on lähes välttämätön tiedotuskeino vanhemmalle väestölle.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on meidän kaikkien tehtävä. Tässä tehtävässä on myös lähdetty aktivoimaan sekä kaupungin omaa organisaatiota ja vastuualueita sekä eri yhteisöjä kuten kaikki yhdistykset, Jokilatvan opisto, seurakunnat jne.

4. Sivistyspalvelut

Uusi K.J Ståhlbergin koulu valmistui ja se otettiin käyttöön syyslukukauden 2025 alussa.

Tiiton koulun toiminta päättyi kevätlukukauteen 2025.

Harrasteakatemian aloittaminen sai suuren suosion nuorison keskuudessa ja tämä lisäsi oppilaiden pysyvyyttä paikkakunnalla.

Omatoimikirjasto paransi palvelua kustannustehokkaasti.

Uimahallin käytön lisäämiseksi on tarjottu mm. ilmainen uintikerta kuntalaisille ja eläkeläiset voivat ostaa vuosilipun.

Kulttuuritarjonta on ollut monipuolista.

5. Tekniset palvelut

Kaupungilla ollut useita, isoja kaavoitushankkeita ja niiden valmisteluja sekä maanhankinnan suunnitteluja.

Teknisten palvelujen merkittävämpänä säästökohteena on ollut yksityisteiden talviaurauksen lopettaminen, jota osin kompensoitiin tiekunnille maksettavalla avustuksella.

Purkamista odottavat useat eri kohteet rasittavat kaupungin taloutta ja heikentävät kaupunkikuvaa.

6. Ympäristöpalvelut

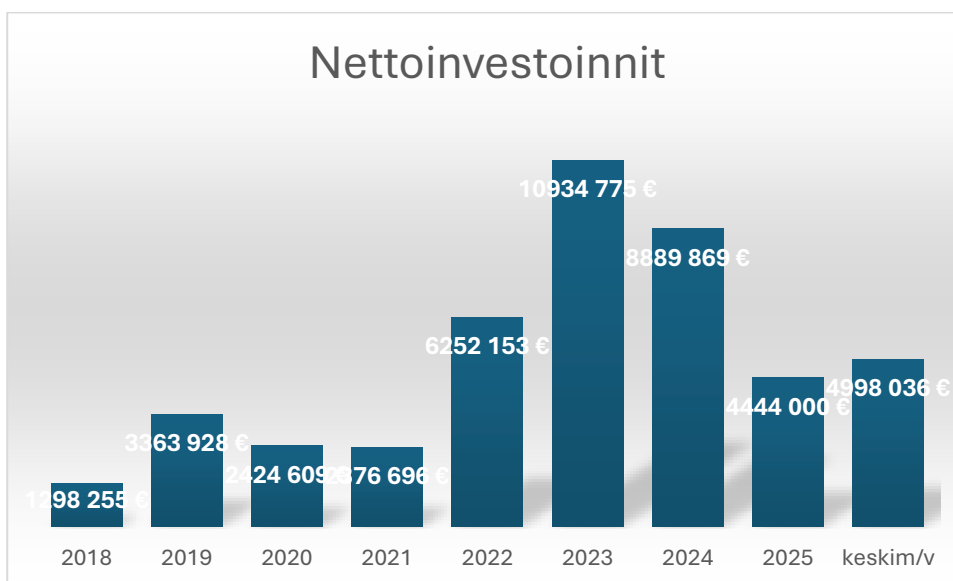
Talous- ja henkilöstöhallinnon sekä ympäristö- ja rakennusvalvonnan palvelut on järjestetty kaupungin omana toimintana. Haapajärven kaupunki toimii myös isäntäkuntana Kärsämäen ja Reisjärven kunnille sekä osaksi Pyhäjärven kaupungille.

Uusi rakentamislaki laki tuli voimaan 1.1.2025.

7. Investoinnit

Haapajärven kaupungin investointien nettomenot olivat 4 444 888 €. Vuonna 2024 menot olivat 8 890 000 €. Suurin osa (3 264 000 €) käytettiin Ståhlbergin koulun rakentamiseen, irtaimiston hankintaan sekä parkkialueeseen.

Hallan biotuotekenttä valmistui vuonna 2025.

Taulukko 12: Nettoinvestoinnit vuosina 2018-2025

Nettoinvestoinnit olivat n. 4,44 milj.€, kun ne keskimäärin ovat olleet v. 2018–2025 n. 5 milj.€ vuodessa. Poistot ja arvonalennukset olivat 2,49 milj.€ ja ne tulevat vielä nousemaan uuden ala-asteen valmistuttua. Näin iso vuotuinen poisto aiheuttaa merkittävän taloudellisen taakan lähivuosille.

8. Konsernitarkastelu

Haapajärvi-konserniin kuuluu yhteensä tytäryhteisöjä 6 ja osakkuusyhteisöjä 2 sekä 4 kuntayhtymää. Kaupunginjohtaja vastaa operatiivisesta johtamisesta ja seuraa omistajapolitiikan sekä konsernin tavoitteiden toteutumista.

Konsernien tavoitteena on konsernien koko velkamäärän pienentäminen. Yhtiöiden hallitusten valinnassa huomioidaan kuntalain 47 §:n määräys, jonka mukaan hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan tuntemus. Yhtiöiden keskinäistä yhteistyötä hallinnossa ja muissa toiminnoissa kehitetään.

Konsernin velkamäärä oli 76 982 335 €, näin ollen velkamäärä pieneni 466 849 € edellisvuoteen verrattuna.

Kaupungin tytäryhteisöt:

Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot Oy

Haapajärven Lämpö Oy

Haapajärven Vesi Oy

Haapajärven Yrityspalvelut Oy

Haapajärven Keilahalli Oy

Asunto Oy Hpj Jukola

Haapajärven Lämpö Oy

- osakassopimus uusittiin
- Haapajärven Lämpö Oy maksoi osinkoja 1 400 000 €, josta kaupungille tuloutui 1 060 000 €

Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot Oy

- osakepääomaa korotettiin 623 000 € yhtiön taloustilanteen vakauttamiseksi
- vuokralaisten määrän vähennys (käyttöaste 82,7 %)
- yhtiö reagoi nopeasti toimintaympäristön muutokseen ja laati talouden tervehdyttämisohjelman

Haapajärven Yrityspalvelut

Haapajärven yritysneuvontapalvelut siirtyivät Nihakille. Samalla valmistauduttiin Haapajärven Yrityspalveluiden toimitusjohtajan eläköitymiseen.

Haapajärvellä 3.6.2026

Unto Kananen
Puheenjohtaja

Harri Härkönen
Varapuheenjohtaja

Hilkka Soranta
Jäsen

Iiris Tilvis
Jäsen

Kaarina Torkkola
Jäsen

Marko Niskanen
Jäsen